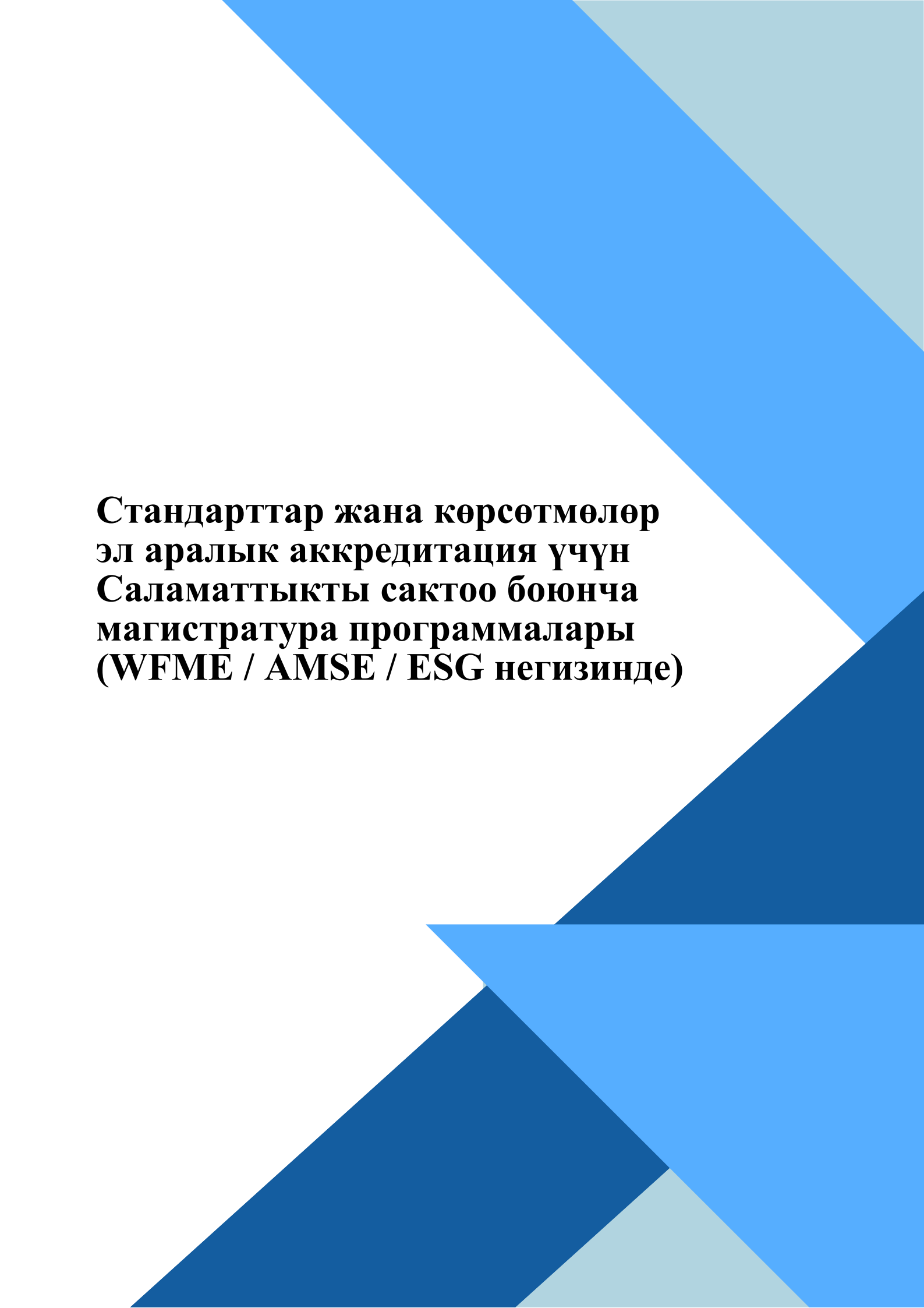

**Стандарттар жана көрсөтмөлөр
эл аралык аккредитация үчүн
Саламаттыкты сактоо боюнча
магистратура программалары
(WFME / AMSE / ESG негизинде)**

**Стандарттар жана көрсөтмөлөр
эл аралык аккредитация үчүн
Саламаттыкты сактоо боюнча магистратура программалары
(WFME / AMSE / ESG негизинде)
(Кыргыз Республикасы)**

2024

КИРИШ СӨЗ

Бул стандарттар негизги медициналык билим берүүнүн стандарттарына (WFME, 2015, 2020), Европа жогорку билим берүү аймагында сапатты камсыздоо стандарттарына жана көрсөтмөлөрүнө (ESG, 2015) ылайык иштелип чыккан жана статусуна, уюштуруучулук-укуктук формасына, ведомстволук баш ийүүсүнө жана менчик формасына карабастан, негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн билим берүү программаларын баштапкы аккредитациялоо процедурасын даярдоого жана өткөрүүгө талаптарды аныктайт билим берүү уюмдары

Эл аралык программалык аккредитациялоо боюнча ТКБнын стандарттары жана жетекчилиги эки бөлүктөн турат: "саламаттык сактоо жаатындагы магистратура программаларын эл аралык аккредитациялоо жол-жобосу" жана "саламаттык сактоо жаатындагы магистратура программаларын эл аралык аккредитациялоо стандарттары". Документ аккредитациялоо жүргүзүүнүн жол-жобосун жана саламаттык сактоо жаатындагы магистратура программаларын эл аралык аккредитациялоо стандарттарынын негизги жоболоруна карата ченемдик талаптарды аныктайт.

**САЛАМАТТЫК САКТОО ЖААТЫНДАГЫ МАГИСТРАТУРА
ПРОГРАММАЛАРЫН ЭЛ АРАЛЫК АККРЕДИТАЦИЯЛОО СТАНДАРТТАРЫ**

Стандарт 1. «МИССИЯ ЖАНА НАТЫЙЖАЛАР»

1.1 Миссияны аныктоо

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.1.1 дипломдон кийинки билим берүү программасынын миссиясын аныктоо жана кызыкдар тараптарга жана саламаттык сактоо секторуна жеткирүү.

1.1.2 саламаттыкты сактоо тармагында дипломдон кийинки билим берүү деңгээлинде адисти даярдоого мүмкүндүк берүүчү окуу программасын аныктоо:

▪ башкаруу жана саламаттык сактоо уюмдарынын бардык түрлөрүн камтыган медицинанын ар кандай тармагында компетенттүү;

▪ өз алдынча иштөөгө жөндөмдүү адам жогорку профессионалдык деңгээлде жана командада иштөө, керек болсо;

▪ жана иш-аракеттерди баалоо, аудит, өз тажрыйбасын үйрөнүү жана үзгүлтүксүз медициналык билим берүүдө таанылган иш-аракеттер аркылуу билимдин жана көндүмдөрдүн деңгээлин колдоо боюнча кесиптик жоопкерчиликти камтыган өмүр бою билим алууга милдеттүү.

1.1.3. миссия жамааттын же коомдун медициналык-санитардык муктаждыктарын, саламаттык сактоо тутумунун муктаждыктарын жана зарыл болгон учурда социалдык жоопкерчиликтин башка аспектилерин кароону камтыйт

1.1.4 дипломдон кийинки деңгээлдеги окуучулардын илимий изилдөөлөрүн уюштурууга жана жүргүзүүгө, ошондой эле минималдуу муктаждыктарга караганда кененирээк компетенцияларды өнүктүрүүгө мүмкүндүк берүүчү окуу процессиндеги инновацияларга дем берүү.

1.2 Институционалдык автономия жана академиялык эркиндик

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.2.1 таанылган негизги медициналык жана фармацевтикалык билимге негизделген жана окуучунун кесипкөйлүгүн бекемдөөгө көмөктөшүүчү даярдоо процессине ээ болуу.

1.2.2. даярдоо процесси бүтүрүүчүгө пациенттин жана коомдун кызыкчылыгында иш алып барууга мүмкүнчүлүк берүү үчүн кесиптик автономияга көмөктөшөт.

1.3 Окуу натыйжалары

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.3.1. окутуунун күтүлүүчү натыйжаларын аныктоо окуп жаткандар Жогорку окуу жайдан кийинки деңгээлдеги билимдерге, көндүмдөргө, кесиптик жүрүм-турумга жана ой жүгүртүүгө; медицинанын тандалып алынган тармагындагы келечектеги карьера үчүн ылайыктуу негизге; саламаттык сактоо секторундагы келечектеги ролдорго; үзгүлтүксүз билим берүүнү ишке ашыруудагы милдеттенмелерге жана көндүмдөргө; коомдун ден соолугуна болгон муктаждыктарга, саламаттык сактоо системасынын керектөөлөрүнө жана социалдык жоопкерчиликтин башка аспектилерине карата окуусун аяктагандан кийин жетишиши керек.

1.3.2. окуучулар жетише турган окуу натыйжаларынын жалпы жана адистикке (дисциплинага) тиешелүү компоненттерин аныктоо.

1.3.3. окуучулардын классташтарына, окутуучуларга, медициналык персоналга, бейтаптарга жана алардын жакындарына карата кесипкөй жүрүм-турумун камсыз кылуу

1.3.4. алдын-ала билим берүүнүн негизинде күтүлгөн окуу натыйжаларын аныктоо.

1.4 Миссиянын билдирүүсүнө жана окуу натыйжаларына катышуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

1.4.1. негизги кызыкдар тараптардын миссиянын билдирүүсүнө жана күтүлүп жаткан окуу натыйжаларына катышуусун камсыз кылуу

1.4.2. камсыз кылуу айтылган миссия жана күтүлгөн окуу натыйжалары башка кызыкдар тараптардын пикирлерине/сунуштарына негизделет

СТАНДАРТ 2. «БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ»

2.1 Окутуу ыкмасы

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.1.1. улуттук жана эл аралык деңгээлде тандалган медицина тармагында адисти расмий таануу үчүн негиз катары берилген окутуунун күтүлгөн натыйжаларынын жана расмий квалификациялык күбөлүктөрдүн негизинде окутуунун мамилесин аныктоо.

2.1.2. базалык медициналык билим берүүнүн жыйынтыктарынын негизинде окутуудагы мамилени аныктоо, системалуу жана транспаренттүү түрдө окуучуну өзүнүн окуу процесси үчүн жоопкерчиликке тартуу жана колдоо

2.1.3. окутуунун жалпы жана дисциплинага / адистикке мүнөздүү компоненттерин сүрөттөө, практикага да, теорияга да ылайыктуу окутуу жана окутуу ыкмаларын колдонуу, окуучуларды окуу процесси үчүн жоопкерчиликти алууга стимулдаштыруучу, даярдаган жана колдогон колдонулган окутуу жана окутуу ыкмаларын аныктоо.

2.1.4. билим берүү программасы теңдик принциптерине ылайык ишке ашырылышын камсыз кылуу

2.1.5. насаатчылык жана үзгүлтүксүз баалоо жана кайтарым байланыш аркылуу окуучуну жетектөө, көндүмдөрдүн, билимдин жана тажрыйбанын жакшырышы менен окуучунун өз алдынча жоопкерчилигинин деңгээлин жогорулатуу.

2.2 Илимий метод

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.2.1. окуп жаткандарга илимий методологиянын принциптерин дипломдон кийинки билим деңгээлине жараша үйрөтүү жана окуп жаткан адам тандалып алынган медицина тармагынын илимий базасын жана методдорун билүүгө жана түшүнүүгө жетишээрине далилдерди келтирүү.

2.2.2. медицинанын тандалган тармагында тиешелүү клиникалык / практикалык тажрыйбага кеңири жеткиликтин натыйжасында окуучу далилдүү медицина менен тааныштырылгандыгы тууралуу далилдерди камсыз кылуу

2.2.3. билим берүү программасына адабияттарды жана илимий маалыматтарды критикалык баалоо боюнча расмий окууларды, заманбап илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын киргизүү; окуучунун изилдөө иш-аракеттерине жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу; билим берүү программасында илимий иштеп чыгуулардын мазмунун өзгөртүү жана өзгөртүү.

2.3 Окутуунун мазмуну

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.3.1. окуу процессине жашоо-биологиялык, клиникалык, жүрүм-турумдук жана социалдык илимдер, клиникалык чечимдер, баарлашуу көндүмдөрү, медициналык этика, коомдук саламаттыкты сактоо, медициналык укук, башкаруу дисциплиналары жөнүндө практиканы жана теорияны киргизүү.

2.3.2. бейтаптардын коопсуздугуна тийиштүү көңүл буруу менен билим берүү программасын уюштуруу

2.3.3. бүтүрүүчүнүн ар кандай ролдорунун билимин, көндүмдөрүн жана ой жүгүртүүсүн өнүктүрүүнү жана билим берүү программасынын мазмунун коомдун жана саламаттык сактоо системасынын өзгөрүп жаткан шарттарына жана керектөөлөрүнө ылайык келишин камсыз кылуу үчүн билим берүү программасына өзгөртүүлөрдү киргизүү

2.4 Билим берүү программасынын түзүмү, курамы жана узактыгы

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.4.1. курстардын мазмунун, көлөмүн жана ырааттуулугун жана билим берүү программасынын башка элементтерин сүрөттөп берүү, милдеттүү жана тандалма компоненттерди аныктоо, окутуу процессинде практика менен теорияны бириктирүү, улуттук мыйзамдардын сакталышын кепилдөө

2.4.2. медицина тармагын тандоого байланыштуу негизги медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн натыйжаларын, келечектеги бүтүрүүчүгө саламаттык сактоо тутумундагы ар кандай ролдорду аткарууга талаптарды эске алуу

2.5 Окутуу менен саламаттыкты сактоо практикасынын ортосундагы байланыш

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.5.1. теориялык окутуу менен кесиптик өнүгүүнүн ортосундагы интеграцияны сүрөттөө жана сактоо, окутуу жана кесиптик практиканын биригишине кепилдик берүү, анын ичинде жумуш ордунда окутуу аркылуу.

2.5.2. окутуу максатында, анын ичинде жумуш ордунда практиканы камсыз кылуу бөлүгүндө саламаттык сактоо системасынын мүмкүнчүлүктөрүн пайдаланууну натыйжалуу уюштуруу, мындай окутуу кошумча болуп саналышын жана саламаттык сактоо тармагында кызмат көрсөтүү боюнча талаптарга баш ийбешин камсыз кылуу.

2.6 Окутууну башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

2.6.1. жеке окуу чөйрөсүн жана окуу процессин уюштуруу, координациялоо, башкаруу жана баалоо үчүн жоопкерчиликти жана ыйгарым укуктарды аныктоо

2.6.2. билим берүү программасын пландаштырууга жана иштеп чыгууга профессордук-окутуучулук курамдын, студенттердин жана башка негизги жана тиешелүү кызыкдар тараптардын тийиштүү өкүлчүлүгүн киргизүү.

2.6.3. ар кандай окуу жайларына кепилдик берүү, тандалган медицина тармагынын ар кандай аспектилерине ылайыктуу мүмкүнчүлүк алуу үчүн көптөгөн окуу жайларын координациялоо окуу ыкмаларын пландаштыруу жана ишке ашыруу жана окуучуларды баалоо жана окутуу программасын инновациялоо үчүн зарыл болгон ресурстарга жетүү.

СТАНДАРТ 3. «КУУЧУЛАРДЫ БААЛОО»

3.1 Баалоо ыкмалары

Билим берүү уюму милдеттүү:

3.1.1. окуучуларды баалоо үчүн пайдаланылуучу принциптерди, методдорду жана практикаларды, анын ичинде экзамендердин санын, өтүү баллдарын белгилөө критерийлерин, бааларды жана уруксат берилген кайра тапшыруулардын санын аныктоо жана бекитүү;

3.1.2. баалоо процедуралары билимди, көндүмдөрдү, мамилелерди жана кесиптик жүрүм-турумду камтыйт

3.1.3. алардын "пайдалуулугун баалоого" жараша баалоо методдорунун жана форматтарынын кеңири спектрин колдонуу, анын ичинде негиздүүлүк, ишенимдүүлүк, окууга таасири, кабыл алуу жана баалоо ыкмаларынын натыйжалуулугу жана форматы

3.1.4. баалоо процесси жана ыкмалары тышкы эксперттер тарабынан экспертизага ачык (жеткиликтүү) болушун камсыз кылуу;

3.1.5. баалоо ыкмалары жана натыйжалары кызыкчылыктардын кагылышуусун болтурбоону камсыз кылуу жана окуучуларды баалоонун натыйжаларына даттануу системасын колдонуу

3.1.6. баалоо жол-жобосунун жана анын натыйжаларынын ачыктыгын камсыз кылуу, окуучуларды баалоонун колдонулуучу критерийлери жана жол-жоболору жөнүндө маалымдоо

3.1.7. баалоо методдорунун ишенимдүүлүгүн жана негиздүүлүгүн документтештирүү жана баалоо, ошондой эле тышкы экзаменчилерди тартуу, жаңы баалоо ыкмаларын муктаждыкка ылайык киргизүү; тышкы эксперттер тарабынан экспертиза процессин кубаттоо; зарыл болсо, "башка пикирди", профессордук-окутуучулук курамдын алмашуусун же кошумча окутууну уюштуруу.

3.2 Баалоо менен окутуунун ортосундагы байланыш

Билим берүү уюму милдеттүү:

3.2.1. окутуунун пландаштырылган натыйжалары жана окутуу жана окутуу усулдары менен салыштырууга боло турган баалоонун принциптерин, методдорун жана тажрыйбаларын колдонуу, окутуунун пландаштырылган натыйжаларына жетишүүгө кепилдик берүү, окуп жаткандарды окутууга көмөктөшүү, окутууну багыттоо жана академиялык жетишкендик жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн формативдик жана жыйынтыктоочу баалоонун туура балансын камсыз кылуу

3.2.2. тууралоо экзамендердин саны жана мүнөзү билим алууга жана интеграцияланган окутууга түрткү берүү

3.2.3. баалоонун натыйжалары боюнча окуучулар менен өз убагында, конкреттүү, конструктивдүү жана адилеттүү кайтарым байланышты камсыз кылуу

СТАНДАРТ 4. «ОКУУЧУЛАР»

4.1 Кабыл алуу жана тандоо саясаты

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.1.1. объективдүүлүк принциптерине негизделген жана окуучуларды тандоо процесси жөнүндө так билдирүүнү камтыган кабыл алуу саясатын аныктоо жана ишке ашыруу

4.1.2. окутуунун мүмкүнчүлүктөрү менен окуучулардын кабыл алуусунун ортосундагы тең салмактуулукту камсыз кылуу, белгиленген критерийлерге ылайык окуучуларды тандоо боюнча саясатты/эрежелерди иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.

4.1.3. өлкөнүн колдонуудагы мыйзамдарына жана ченемдик-укуктук документтерине ылайык мүмкүнчүлүгү чектелген окуучуларды кабыл алуу саясатын жүргүзүү жана практикасын киргизүү.

4.1.4. башка билим берүү уюмдарынан, анын ичинде чет өлкөлүк уюмдардан окуучуларды которуу саясатын жүргүзүү жана практикасын ишке ашыруу

4.1.5. билим берүү уюмдарын тандоо жана миссиясы, билим берүү программасы жана бүтүрүүчүлөрдүн каалаган сапаты ортосунда байланыш түзүү; мезгил-мезгили менен кабыл алуу саясатын кайра карап чыгуу

4.1.6. окуучуларды кабыл алуу боюнча чечимдерге даттануу системасын колдонуу, тандоо жол-жоболорунун ачык-айкындуулугуна кепилдик берүү, саламаттык сактоонун жана коомдун керектөөлөрүнө шайкеш келүү үчүн тиешелүү социалдык жана кесиптик маалыматтарга негизделген кабыл алуу саясатын мезгил-мезгили менен кайра карап чыгуу.

4.2 Набор обучающихся

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.2.1. билим берүү программасынын бардык этаптарында билим берүү уюмдарынын мүмкүнчүлүктөрүнө ылайык кабыл алынуучу окуучулардын санын аныктоо

4.2.2. калктын жана бүтүндөй коомдун медициналык керектөөлөрүн канааттандыруу максатында саламаттык сактоо секторунда кадрдык ресурстарды пландаштыруу жана өнүктүрүү үчүн жооптуу кызыкдар тараптардын пикирин эске алуу менен кабыл алынып жаткан окуучулардын санын жана контингентин мезгил-мезгили менен жөнгө салуу

4.2.3. башка кызыкдар тараптар менен кеңешип кабыл алынган студенттердин санын жана мүнөзүн мезгил-мезгили менен карап чыгуу жана калктын жана бүтүндөй коомдун саламаттыкты сактоо муктаждыктарын канааттандыруу максатында жөнгө салуу

4.3 Окуучуларга кеңеш берүү жана колдоо көрсөтүү

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.3.1. билим алуучуларга академиялык кеңеш берүү системасы

4.3.2. окуучуларга социалдык, финансылык жана жеке муктаждыктарга багытталган колдоо программасын сунуш кылуу, тиешелүү ресурстарды бөлүп берүү жана консультациянын жана колдоонун купуялуулугун камсыз кылуу

4.3.3. билим берүү процессинин шарттарын баалоо жана уюштуруу боюнча окуучулар менен пикир алмашуу системасына ээ болуу

4.3.4. билим алуучуларды алган квалификациясын (диплом) жана дипломго тиркемелерди (транскрипт) тастыктаган документтер менен камсыз кылуу

4.3.5. окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу жана жеке билим берүү траекториясын түзүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу

4.3.6. окуучунун жетишкендиктерин көзөмөлдөөгө негизделген жана карьераны пландаштыруу маселелерин камтыган академиялык кеңеш берүү; студенттерге социалдык, каржылык жана жеке муктаждыктарга багытталган колдоо программасын сунуш кылат; консультация жана колдоо боюнча Купуялуулукту камсыз кылуу, кесиптик кризис учурунда колдоо

4.4 Окуучулардын өкүлчүлүгү

Билим берүү уюму милдеттүү:

4.4.1. окуп жаткандардын өкүлчүлүгүнүн жана алардын билим берүү программасынын миссиясын аныктоого, иштеп чыгууга, башкарууга жана баалоого, окуп жаткандар үчүн шарттарды пландаштырууга тиешелүү катышуу саясатын иштеп чыгуу жана киргизүү

4.4.2. окуучуларды окуу процесстери, шарттары жана эрежелери жөнүндө чечим кабыл алууга катышууга үндөө.

СТАНДАРТ 5. «АКАДЕМИЯЛЫК КЫЗМАТКЕРЛЕР / ОКУТУУЧУЛАР»

5.1 Кадрларды тандоо жана жалдоо саясаты

Билим берүү уюму кадрларды тандоо жана жалдоо саясатын иштеп чыгышы жана ишке ашырышы керек:

5.1.1. талапкерлердин илимий, педагогикалык жана клиникалык/кесиптик кадыр-баркы боюнча критерийлерди камтыйт, анын ичинде педагогикалык, илимий жана кесиптик квалификациялардын ортосундагы тийиштүү катыш бар.

5.1.2. билим берүү программасынын миссиясын, билим берүү тутумунун муктаждыктарын жана саламаттык сактоо тутумунун муктаждыктарын эске алуу менен, окутуучулук, илимий жана башка функциялардын ортосундагы тең салмактуулукту кошо

алганда, окутуучулардын милдеттерин аныктайт.

5.1.3 керектүү иш тажрыйбасын эске алат.

5.1.4 дипломдон кийинки билим берүүгө катышуу бөлүгүндө академиялык мамлекеттин жоопкерчилигин аныктоо; дипломдон кийинки билим берүүгө катышуу үчүн сый акынын деңгээлин аныктоо.

5.1.5 окутуучулардын тиешелүү тармакта практикалык тажрыйбага ээ болушун, зарыл болсо, чакан адистиктеги окутуучулардын квалификациясына жараша тиешелүү окуу мезгилдерине бекитилишин камсыз кылуу.

5.2 Кызматкерлердин милдеттенмелери жана өнүгүүсү

Билим берүү уюму кадрларды тандоо жана жалдоо саясатын иштеп чыгышы жана ишке ашырышы керек:

5.2.1. окутуучулардын окутуу, консультация берүү жана өз алдынча өнүгүү үчүн жетиштүү убактысы бар экендигине кепилдик.

5.2.2. академиялык мамлекеттин өнүгүшүнө жооптуу түзүмдүн болушу, академиялык мамлекеттин мезгил-мезгили менен бааланышын камсыз кылуу

5.2.3. андан ары кесиптик өнүгүү үчүн Педагогика жана квалификацияны жогорулатуу маселелери боюнча академиялык мамлекеттик колдоо саясатын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу; окутуучулардын илимий жана академиялык жетишкендиктерин баалоо жана таануу.

5.2.4. окуучулардын өз ара тыгыз аракеттенүүсүн жана мониторингин камсыз кылуучу өзгөчөлүктөрдү эске алуу менен билим берүү программасынын ар кандай компоненттерине жараша "окутуучу-окуучу" катышын эске алуу.

СТАНДАРТ 6. «ИЛИМ БЕРҮҮ РЕСУРСТАРЫ»

6.1 Материалдык-техникалык камсыздоо жана жабдуулар

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.1.1. жетиштүү, жеткиликтүү жана ылайыктуу болушун камсыз кылуу максаттар окуу ресурстары.

6.1.2. ЖОЖдон кийинки деңгээлде билим берүүнүн тийиштүү сапатын сактоо үчүн материалдык-техникалык базаны жана жабдууларды үзгүлтүксүз жаңылоо, кеңейтүү жана бекемдөө аркылуу окуу чөйрөсүн жакшыртуу.

6.2 Практикалык окутуу үчүн ресурстар

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.2.1. окуп жаткандарга тиешелүү клиникалык/практикалык тажрыйба берүү үчүн зарыл ресурстарды камсыз кылуу, анын ичинде:

- сапаты жана чыдамдуулук/кызмат керектөөчүлөрдүн категориялары
- клиникалык/өндүрүштүк базалардын саны жана категориялары:
- окуучулардын практикасына байкоо жүргүзүү

6.2.2. окуу чөйрөсүн тандоодо, тандалган адистиктин бардык аспектилери боюнча тиешелүү тажрыйбага кепилдик берүү, анын ичинде саламаттыкты сактоо жана оорулардын алдын алуу боюнча уюштуруу жана башкаруу боюнча окутуу.

6.3 Маалымат технологиялары

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.3.1. тиешелүү маалыматтык-коммуникациялык технологияларды натыйжалуу жана этикалык пайдаланууга жана баалоого багытталган саясатты иштеп чыгуу жана ишке киргизүү

6.3.2. веб-сайттарга же башка электрондук маалымат каражаттарына кирүүнү камсыз кылуу

6.3.3. өз алдынча окутуу, маалыматка, пациенттердин маалымат базаларына жетүү жана саламаттык сактоонун маалыматтык системалары менен иштөө үчүн учурдагы жана тиешелүү жаңы маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу менен окутуучулардын жана окуучулардын пациенттер жөнүндө тиешелүү маалыматтарга жана саламаттык сактоонун маалыматтык системаларына жетүүсүн оптималдаштыруу

6.4 Медицина/Фармация жаатындагы изилдөөлөр жана илимий жетишкендиктер

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.4.1. медицина, фармация жаатындагы илимий-изилдөө иш-аракеттерин жана илимий жетишкендиктерди билим берүү программасынын негизи катары колдонуу

6.4.2. илимий изилдөөлөр менен билим берүүнүн ортосундагы байланышты бекемдөөгө көмөктөшүүчү саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу; илимий-изилдөө базасы жана билим берүү уюмунун илимий изилдөө жаатындагы артыкчылыктуу багыттары жөнүндө маалымат берүү

6.4.3. окутууда илимий изилдөө менен билим берүүнүн ортосундагы байланыш эске алынышын камсыз кылуу, окуучуларды саламаттыкты сактоо жаатындагы илимий изилдөөлөргө катышууга үндөйт жана даярдайт.

6.5 Билим берүү жаатындагы экспертиза

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.5.1. адистерди, педагог-психологдорду, ЖОЖдун, ЖОЖдор аралык жана эл аралык деңгээлдеги социологдорду тартуу менен медициналык жана фармацевтикалык билим берүүнүн процесстерин, практикасын жана көйгөйлөрүн билим берүү экспертизасынан өткөрүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болуу; билим берүү программасын иштеп чыгууда, ишке ашырууда жана баалоодо, окутуунун жана баалоонун ыкмаларын иштеп чыгууда

6.5.2. кадрларды өнүктүрүүдө ички же тышкы билим берүү экспертизасын колдонуунун далилдерин көрсөтүү, медициналык/фармацевтикалык билим берүүдөгү учурдагы тажрыйбаны эске алуу жана билим берүүдө изилдөө жүргүзүүдө персоналдын кызыкчылыктарын колдоо

6.6 Билим берүү тармагында алмашуу

Билим берүү уюму милдеттүү:

6.6.1. башка билим берүү уюмдары менен улуттук жана эл аралык кызматташуу боюнча саясатты иштеп чыгуу жана ишке киргизүү, анын ичинде кызматкерлердин жана окуучулардын мобилдүүлүгү, ошондой эле билим берүү кредиттерин которуу

6.6.2. окутуучулардын жана студенттердин үйдө жана чет өлкөлөрдө академиялык мобилдүүлүк программаларына катышуусуна көмөктөшүү жана ушул максаттар үчүн тиешелүү ресурстарды бөлүштүрүү

СТАНДАРТ 7. «БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН БААЛОО»

7.1 Программага мониторинг жүргүзүү жана баалоо механизмдери

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.1.1. билим берүү программасына жана окутуунун натыйжаларына, окуп жаткандардын прогрессине жана жетишүүсүнө мониторинг жүргүзүүнүн, мезгил-мезгили менен баалоонун регламенттелген жол-жоболору болушу керек

7.1.2. билим берүү программасын баалоо механизмдин иштеп чыгуу жана колдонуу, ал программаны, анын негизги компоненттерин, окуучулардын жетишкендиктерин карайт, көйгөйлөрдү аныктайт жана чечет, баалоонун тиешелүү натыйжалары билим берүү программасына таасирин тийгизет.

7.1.3. билим берүү процессин, билим берүү программасынын компоненттерин, окутуунун күтүлүүчү натыйжаларын жана социалдык жоопкерчиликти ар тараптуу карап, программага мезгил-мезгили менен баа берүү

7.2 Мугалимдин жана студенттин пикири

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.2.1. окутуучулардын жана студенттердин пикирлерин системалуу түрдө жүргүзүү, талдоо жана жооп берүү

7.2.2. билим берүү программасын өркүндөтүү үчүн кайтарым байланыштын натыйжаларын колдонуу

7.3 Окуучулардын окуудагы жетишкендиктери

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.3.1. окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн жетишүүсүн миссияга жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларына, окутуу программасына жана ресурстар менен камсыз болууга ылайык талдоо

7.3.2. окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн жетишкендиктерин алардын мурунку окуу шарттарын, кабыл алуудагы даярдык деңгээлин эске алуу менен талдоо; анализдин натыйжаларын окуучуларды тандоого, билим берүү программасын иштеп чыгууга, окуучуларга консультация берүүгө жооптуу түзүмдүк бөлүм менен өз ара аракеттенүү үчүн пайдалануу.

7.4 Билим берүү чөйрөсүн бекитүү жана контролдоо

Билим берүү уюму милдеттүү:

7.4.1. билим берүү программасы компетенттүү орган тарабынан төмөнкүлөрдүн негизинде бекитилгендигинин далилдерин көрсөтүү: так аныкталган критерийлер; программаны баалоо; квалификациялык талаптарга жооп берүү

7.4.2. билим берүү чөйрөсүн жана башка билим берүү объекттерин, анын ичинде объекттерге барууну жана башка тиешелүү ресурстарды контролдоо системасын иштеп чыгуу жана киргизүү.

СТАНДАРТ 8. «БАШКАРУУ»

8.1 Башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.1.1. билим берүү программасы окуучуларды кабыл алуу эрежелерине ылайык ишке ашырылышын камсыз кылуу; структурасы жана мазмуну, баалоо процесси.

8.1.2. тандалган саламаттыкты сактоо тармагындагы адисти расмий таануу үчүн негиз катары берилген даражаларды, дипломдорду, сертификаттарды же башка расмий квалификациялык күбөлүктөрдү берүү менен бүтүрүүнү документтештирүү.

8.1.3. сапатты камсыз кылуу процесстери үчүн жооптуу болуу, билим берүү программасын үзгүлтүксүз баалоого кепилдик берүү

8.1.4. билим берүү программасынын коомдун ден соолук жана саламаттык сактоо системасынын керектөөлөрүнө ылайык келишин камсыз кылуу, башкаруу структураларынын ишинин жана алардын чечимдеринин ачык-айкындыгын камсыз кылуу.

8.2 Академиялык жетекчилик

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.2.1. билим берүү программасын иштеп чыгуу жана башкаруу боюнча академиялык жетекчиликтин жоопкерчилигин аныктоо.

8.2.2. академиялык лидерликти мезгил-мезгили менен алардын миссиясынын аткарылышы жана күтүлүп жаткан окуу натыйжалары боюнча баалоо

8.3 Окутуу бюджетти жана ресурстарды бөлүштүрүү

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.3.1. билим берүү программасынын ресурстарын камсыз кылуу, анын ичинде билим берүү программасынын бюджетин башкаруу боюнча жоопкерчиликтерди жана ыйгарым укуктарды так бөлүштүрүү.

8.3.2. билим берүү программасынын миссиясына жана натыйжаларына ылайык келген, академиялык мамлекеттин жана студенттердин функционалдык милдеттерин камсыз кылган бюджетти башкаруу.

8.4 Административдик штат жана башкаруу

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.4.1. билим берүү программасын ишке ашыруу жана ага байланыштуу иш-аракеттерди жүргүзүү үчүн административдик жана кесипкөй персоналга ээ болуу, ресурстарды туура башкарууну жана бөлүштүрүүнү камсыз кылуу

8.4.2. сапатты кепилдөөнүн ички системасынын процесстерине жана жол-жоболоруна билим берүү уюмунун бардык бөлүмдөрүнүн катышуусун камсыз кылуу

8.5 Талаптар жана жоболор

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.5.1. бекитилген билим берүү программалары иштелип чыккан саламаттык сактоо жаатындагы таанылган адистиктердин санына жана түрлөрүнө карата улуттук мыйзамдарды сактоо.

8.5.2. бардык кызыкдар тараптар менен биргеликте дипломдон кийинки медициналык билим берүү программаларын бекитүү.

8.6 Коомчулукка маалымдоо

Билим берүү уюму милдеттүү:

8.6.1. билим берүү уюмунун расмий веб-сайтында жана жалпыга маалымдоо каражаттарында билим берүү программасы, анын жетишкендиктери жөнүндө толук жана анык маалыматтарды жарыялоо

8.6.2. бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу жана суроо-талабы жөнүндө объективдүү маалыматтарды расмий веб-сайтка жарыялоо

Стандарттык 9. «ДАЙЫМА ЖАҢЫРТУУ»

Билим берүү уюму динамикалык жана социалдык жооптуу институт катары иштеши керек:

9.1.1. программанын процессин, түзүмүн, мазмунун, натыйжаларын/компетенттүүлүгүн, баалоо жана окутуу чөйрөсүн үзгүлтүксүз карап чыгуу жана жаңыртуу жол-жоболорун демилгелөө, документтештирилген кемчиликтерди жоюу, туруктуу жаңыланууга ресурстарды бөлүү

Билим берүү уюму жаңылануу процессинде төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш::

9.1.2. жаңыртуу жана реструктуризациялоо процесси мурунку тажрыйбага, учурдагы

иш-аракеттерге жана келечектеги келечекке ылайык саясатты жана практиканы кайра карап чыгууга алып келет

9.1.3. жаңылоо процессин келечектүү изилдөөлөргө жана анализдерге жана медициналык билим берүү боюнча өз алдынча изилдөөнүн, баалоонун жана адабияттардын натыйжаларына негиздеңиз

9.1.4. жаңылануу процессин миссия жөнүндө жобону жана күтүлгөн натыйжаларды коомдун илимий, социалдык-экономикалык жана маданий өнүгүүсүнө ылайыкташтырууга багыттоо

9.1.5. жаңылоо процессин бүтүрүүчүлөрдү окутуунун күтүлгөн натыйжаларын клиникалык көндүмдөрдү, коомдук саламаттык маселелеринде даярдыкты жана пациенттерге медициналык жардам көрсөтүү процессине катышууну камтыган эмгек чөйрөсүнүн жана эмгек рыногунун документтештирилген муктаждыктарына ылайык билим берүү уюму аяктагандан кийин бүтүрүүчүлөргө жүктөлгөн милдеттерге ылайык модификациялоого багыттоо.

9.1.6. жаңыртуу процессин алардын шайкештигин жана ылайыктуулугун камсыз кылуу үчүн окутуу ыкмаларын жана окутуу ыкмаларын адаптациялоого багыттоо

9.1.7. жаңыртуу процессин билим берүү программасынын түзүмүн, мазмунун жана узактыгын тууралоого жана аларды биомедициналык, жүрүм-турумдук, социалдык жана клиникалык илимдердеги жетишкендиктерге, калктын демографиялык жана ден-соолук/оорулардын структурасынын өзгөрүшүнө жана социалдык-экономикалык жана маданий шарттарга ылайыкташтырууга багыттоо жана жөндөө процесси жаңы тиешелүү билимдерди, түшүнүктөрдү жана методдорду киргизүүнү камсыз кылат, жана эскиргендерди жок кылуу

9.1.8. жаңылоо процессин окутуунун натыйжаларындагы жана окутуу жана окутуу методдорундагы өзгөрүүлөргө ылайык баалоо принциптерин жана методдорун, экзамендерди өткөрүү методдорун жана санын иштеп чыгууга багыттоо

9.1.9 жаңылануу процессин өзгөрүп жаткан күтүүлөрдү жана жагдайларды, кадрдык ресурстарга болгон муктаждыктарды, дипломдон кийинки билим берүү системасындагы өзгөрүүлөрдү жана билим берүү программасынын керектөөлөрүн эске алуу менен окуучуларды тандоо саясатын жана окуучуларды тандоо методдорун адаптациялоого багыттоо.

9.1.10. жаңылануу процессин жалдоо саясатын ылайыкташтырууга жана өзгөрүлүп жаткан муктаждыктарга ылайык академиялык абалды түзүүгө багыттоо

9.1.11. жаңылоо процессин билим берүү ресурстарын өзгөрүлүп жаткан муктаждыктарга ылайык жаңыртууга багыттоо, мисалы, студенттердин саны, академиялык кызматкерлердин саны жана профили жана заманбап окутуу ыкмалары

9.1.12. жаңылоо процессин билим берүү программасына мониторинг жүргүзүү, контролдоо жана баалоо процессин жакшыртууга багыттоо.

9.1.13. өзгөртүү жагдайлар жана дипломдон кийинки билим берүү муктаждыктарын шартында натыйжалуу иш-аракеттерди камсыз кылуу үчүн уюштуруу түзүмүн жана башкаруу негиздерин жакшыртуу үчүн жаңылоо жараянын багыттоо, жана келечекте, кызыкдар тараптардын ар кандай топторунун кызыкчылыктарын канааттандыруу үчүн.